

Sygn. akt II UK 232/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku K. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we Wrocławiu
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 grudnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 27 sierpnia 2014 r., sygn. akt III AUa 354/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2014 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zmienił wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 11 grudnia 2013 r. i oddalił odwołanie K.K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we Wrocławiu z dnia 28 czerwca 2013 r. odmawiającej wnioskodawczynie prawa do emerytury.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczynie zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj.: art. 32 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako ustawa emerytalna), przez jego błędną wykładnię i niezastosowanie, wyrażające się w przyjęciu, że do okresu pracy wnioskodawczynie w warunkach szczególnych nie należało wliczyć okresu przebywania na urlopie wychowawczym, co skutkowało odebraniem prawa do emerytury.

Wskazując na powyższy zarzut skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono potrzebą wykładni, wywołującego rozbieżności w orzecznictwie Sądów obu instancji, art. 32 ust. 1a ustawy emerytalnej oraz występowaniem w sprawie zagadnienia prawnego sprowadzającego się do konieczności odpowiedzi na pytanie, „czy dla przyznania skarżącej prawa do emerytury należy wliczyć jej czas pozostawania w stosunku pracy na urlopie wychowawczym, czy też nie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi

zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732). Z kolei odwołanie się do przesłanki potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Skarżąca nie zdołała wykazać występowania tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania już tylko dlatego, że ograniczając się do

sformułowania pytania i stwierdzenia, że wyrażona w nim wątpliwość stanowi zagadnienie prawne oraz wskazania na rozbieżność w rozstrzygnięciu sprawy przez Sądy obu instancji, wynikającą z odmiennej wykładni art. 32 ust. 1a ustawy emerytalnej, nie przeprowadza żadnego wywodu juredycznego dla wykazania, że wątpliwości takie faktycznie istnieją i wymagają zaangażowania Sądu Najwyższego. Skarżąca pomija przy tym, że podstawy zaskarżonego wyroku nie stanowił art. 32 ust. 1a ustawy emerytalnej, który nie miał w sprawie zastosowania. Formułowana przez skarżącą wątpliwość jest natomiast jednolicie rozstrzygana w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który przyjmuje, że nie ma podstaw do zaliczenia urlopu wychowawczego do okresu pracy w szczególnych warunkach. Przez pracę w takich warunkach uważa się bowiem faktyczne jej wykonywanie (por. wyrok z dnia 4 września 2014 r., I UK 6/14, Monitor Prawa Pracy 2015 nr 2, s. 104-106 i szeroko powołane w nim wcześniejsze orzecznictwo). Wreszcie stanowiąca przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie nie może być utożsamiana z odmiennością oceny prawnej wyrażonej przez sądy pierwszej i drugiej instancji w danej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2003 r., IV CKN 254/01, Biuletyn Sądu Najwyższego - Izba Cywilna 2004 nr 5).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.